

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 9. Quæ fuerint de Conciliis agendis proposita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

Sæculum IV.
A. C. 358. verat, obiisse inventus est. Eum mori maluisse ferunt, quam ruinam videre illius urbis, in qua Jesum Christum agnoscere cœpisset, & Philosophiam Christianam, ita quippe vita ascetica appellabatur, didicisset.

§. IX.

Quæ fuerint de Conciliis agendis proposita.

Socr. IV.
c. 16. Cum Episcopi in itinere constituti tristem casum percepissent, aliqui nova Imperatoris mandata expectarunt, alii suam de fide sententiam per litteras declararunt. Constantius hac in re Basilii Ancyrani Consilium expetiit, qui Epistola data pietatem Cæsaris laudavit, ob Nicomediæ urbis funesta fata, adductis sacrarum Historiarum exemplis, solatus est, tandem, ut Concilium celebrare non differret, nec Episcopos itinerantes re infecta redire permetteret, hortabatur; in locum Concilii Nicæam designavit, Imperatori gratum facturus, cui primo urbs ea placuerat. Consilium secutus Imperator jussit, ut Episcopi in eunte æstate anni futuri 359. Nicæam convenirent, iis solis exceptis, qui per valetudinem non possent, sed tamen Presbyteros, aut Diaconos mitterent, quorum Nomine suffragia ferrent, de rebus dubiis

dubiis deliberarent, & sic omnia communi consensu definirentur. Tum sex Occidentis, & totidem Orientis a toto Concilio legati ad Regiam venirent, sibi que ea, quæ fuissent statuta, afferrent, ut judicare posset, num sint SS. Scripturis consentanea, & quod melius sibi visum fuisset, decerneret. Ita Constantius seipsum Concilii universalis judicem, & fidei arbitrum constituebat.

At Imperator ab hoc quoque proposito facile dimotus est. Anomei, seu Eudoxii, Acacii, Ursacii, & Valentis Sectatores, cum se post casum denuo in Cæsaris amicitiam insinuassent, persuaserunt, ut loco unius duo Concilia convocaret. Scilicet prævidebant, si omnes Episcopi in unum Concilium congregarentur, opinionis suæ condemnationem evitari non posse, fore enim, ut omnes pro fide Nicænæ Synodi, & voce Consubstantialis starent, aut pro formula Dedications Antiochiæ, qua etiam vox substantiæ continebatur. Cæterum sperabant, Episcopos, locorum spatio separatos, facilius animis dividi posse, & in tanta Regionum distantia falsa pro veris ab uno Concilio ad alterum rescribi. Saltem spes erat, si utrumque Conventum sibi faventem reddere non valerent, alterutrum sibi devincturos, & damnatos ab uno, ab altero absolvendos. Has dividenti

Sæculum IV.
A. C. 358.

Philost. IV.

c. 10.

Sozom. IV.

c. 16.

Conc. Paris.

ap. Hilar.

fragm.

Sozom. IV.

c. 17.

Sæculum IV. videndi Concilii causas habebant arca-
A. C. 358. nas; alias in vulgus sparserunt, atque e-
 tiam, ut Imperatori placerent, effecerunt,
 nempe, sic Imperator sumptibus, & E-
 piscopi tam longi itineris labori parce-
 rent. Eusebius Evnuchus Eudoxii fau-
 tor sua auctoritate, ut in hanc iretur sen-
 tentiam, plurimum contulit. Interim
 dum de urbibus, in quibus Concilia age-
 rentur, deliberatur, Imperator ad Epif-
 copos scripsit; in suis Ecclesiis manerent,
 & si qui in via essent, ibi exspectarent.
 Basilio Ancyrano mandavit, omnes E-
 piscopos Orientis consuleret super Con-
 cilio congregandi loco, ut, quo conveni-
 re deberent, initio veris enuntiari pos-
 set; nam urbem Nicæam ad id aptam non
 amplius credebat, incolis ob terræ mo-
 tum, qui illam Regionem turbaverat,
 perterritis. Basilius illico Imperatoris
 Epistolam, cui & suam adjecit, ad Epif-
 copos misit, hortabaturque; mature lo-
 cum, qui præplaceret, ad Concilium in-
 dicarent. Proposita est Tarsus in Cili-
 cia, quam Eudoxii amici recusarunt, for-
 te ideo, quod ibi esset Episcopus Silva-
 nus, eorum Adversarius; atque fortasse
 eadem ex causa Ancyra, quam aliqui de-
 signabant, rejecta est. In Occidente
 non legimus aliam urbem in deliberatio-
 nem venisse, quam Ariminensem, ubi e-
 tiam Concilium celebratum.

Philost. IV.
c. II.

Dum

Dum Orientales de futuro Concilio loco litigant, Basilius Imperatorem, Sirmii tunc agentem, adit; ibi quosdam Episcopos privatis suis causis intentos invenit, atque inter alios Marcum Arethufanum, & Georgium Alexandrinæ Sedis usurpatorem. Statutum, ut Concilium Seleuciæ in Isauria celebraretur. Tunc Valens, qui Sirmii erat, & clientes ejus, id est, Anomei, novam fidei formulam componi, (*) & ab Episcopis ibi presentibus signari curarunt, qua vox substantiæ nominatim rejiciebatur, vox, ut ajebant, scandali causa, & quæ in S. Scriptura non legeretur. (**) Prohibebant etiam, ne quis impostero, quotiescunque de Deo sermo esset, voce substantia uteretur; formula clauderetur his verbis:

(*) Ex ista Rei Ecclesiasticæ confusione liquet, nihil sine uno Capite, cujus Auctoritas super omnia membra emineat, salutiferum effici posse.

(**) Illius temporis Ariani, continuo S. Scripturam crepantes, cum nostris Protestantibus merito conferri possunt. Ariani dicebant, vocem Substantia in S. Scriptura non legi, quod ex parte verum erat, & tamen erant Hæretici. Nam quamvis vox hæc: Substantia, non legatur, ejusdem tamen in Scriptura continetur sensus, qui erui, explicari, & defini sine Romanæ Ecclesiæ Auctoritate non potuit,

Sæculum IV.
A. C. 358.

Sozom. IV.
c. 16.

Ap. Athan.
de Synod.
p. 875.

Et ap. Socr.
c. 37.

Sæculum IV. bis: *Confitemur, Filium per omnia Pa-*
A. C. 359. *tri similem esse, sicut SS. Scripturæ affir-*
mant, & docent. Hoc autem circa hanc

formulam prorsus novum, & singulare,
 quod diem, qua condita esset, in capite
 apposuerint in hunc modum: *Expositio*

Soz. IV. *Piissimi, & invicti Imperatoris Constan-*
c. 17. *tii, Augusti, Aeterni, Flavio Eusebio,*
v. Vales. ad *& Hypatio Consulibus, Sirmii, undecimo*
Socr. II. c. 30 *Calendas Junii, seu 22. Maji anno 359.*

Epiph. hæc. *Eam Marcus Arethusanus composuerat,*
73. n. 22. *latine scriptam, cui omnes præsentibus*

subscribere, nempe Marcus Arethusa-
 nus, Georgius Alexandrinus, Basilus An-
 cyranus, Germinius Sirmiensis, Hypa-
 tius Heracleensis, Valens Mursensis, Ur-
 facius Singidunensis, & Pancratius Pelu-
 siensis, duorum subscriptiones ab aliis dif-
 ferebant. Subscriptio Valentis sequentis

Nova For- *erat tenoris: Omnes præsentibus sciunt,*
mula Ariano- *quod hæc signaverimus in vigilia Pente-*
rum. *costes, & pius Imperator noster scit, cui*

bujus rei testimonium viva voce, & scri-
pto reddidi. Tum manum suam, ut sem-
 per solebat, apposuit cum hac clausula;
 Filium similem esse Patri, nec addidit
 per omnia; sed coegit eum Imperator,
 ut adjungeret. Econtra Basilus Episco-
 pus Ancyranus sinistram interpretatio-
 nem suspicatus, quæ huic formulæ dari
 posset, ita signavit: *Ego Basilus Episco-*

pus

pus *Ancyranus* credo, ut supra scriptum Sæculum IV.
A. C. 359.
est, *Filium esse Patri per omnia similem,*
nempe non solum voluntate, sed etiam sub-
sistentia, existentia, & essentia, quia est
Filius secundum Scripturam, Spiritus de
Spiritu, vita de vita, lumen de lumine,
Deus de Deo, & ut in uno complectar
omnia, Filius per omnia Patri similis;
si quis dicat, *Filium similem esse Patri*
tantum in aliquibus, hunc ab Ecclesia
Catholica separatam esse judico, eo quod
non credat Filium similem Patri secun-
dum Scripturas. Hic notari potest, *Basi-*
lium, cum voce Substantia, ousia, quam
in hac formula supprimendam esse, inter
omnes convenerat, uti non posset, omnes
voces significatione proximas, & æqui-
valentes adhibere, quia re ipsa Filium
Patri substantia similem credebat. Hæc
formula ita signata, in manus Valentis
tradita est, & ab eo ad Concilium Ari-
minense delata.

Rebus ita de agendis Conciliis con-
stitutis, & utrique civitate sua designata, Socr. IV.
c. 17.
Imperator mandata dedit, ut Episcopi
jam non per Delegatos, sed singuli per
se adveherentur, misitque Ministros in
Provincias, qui iisdem vehicula, & omnia
itinerantibus necessaria dari curarent.
Utrique Concilio rescripsit; Quæstio-
nes fidei definirent, deinde Episcoporum
causas discuterent, qui injuste se deposi-
tos,

Sæculum IV.
A. C. 359.

tos, aut proscriptos quærebantur; postquam omnia judicassent, ex quolibet conventu decem Delegatos ad se mitterent, qui acta referrent. Concilium Ariminense maturius congregatum est; advenere Episcopi ex Illyrico, Italia, Africa, Hispania, Gallis, & Magna Britannia. Ex Gallia, & Britannia Episcopi oblata sibi ad conficiendam viam acceptare recusarunt, parum honeste se facturos rati, si Imperatoris potius sumptibus, quam suis posciscerentur, sed de suo vivere maluerunt; tres tantum Episcopi Britanniae fuere, qui hæc auxilia non respuerunt, cum essent adeo pauperes, ut ex suo sustentari non possent, & mallent fisco oneri esse, quam suis Confratribus, quamvis hi ad illos tres sustentandos conferre promitterent. (*) Tanta charitate

Sever. Sulp.
2.hist. p.420.

(*) Ad hunc §. Interpres Protestans refert animadversionem Ammiani Marcellini, Scriptoris Gentilis; tum addit suam: Und den Heyden reichete es zur Materie einer Spötterey, da alle Strassen und Gasthöfe mit Bischöfen angefüllet waren, die Caravanenweise von einem Orte zum andern herum irreten, um den Glauben zu lernen, darinn sie ihre Gemeinden unterrichten sollten. In Ethnicis tolerabilis erat ignorantia, si nescierunt, quare Episcopi sæpe longa itinera susciperent. At in Interprete nostro

te erant Episcopi, tamque a cupiditate
alieni.

Sæculum IV.
A.C. 359.

§. X.

Tractatus S. Hilarii de Synodis.

Gallia, & Britannia Episcopos, qualis
Orientalium fides esset, optime do-
cuerat S. Hilarius in scripto ex Phrygia
ad eos misso, nempe in Tractatu suo de
Synodis, circa finem anni 358. illo tem-
pore, quo de loco Concilii in Oriente
celebrandi deliberabatur, composito. In
hoc tractatu S. Hilarius diversas fidei for-
mulas explicat, quas Orientales a tem-
pore Concilii Nicæni ediderant, ut Oc-
cidentalibus ostenderet, eas bonas esse,
aut saltem tolerabiles, nec eas recipien-
tes pro Arianis habendos. Tum rogat,
ut

Sup. XIII.

§. 34.

Hilar. de
Synod.

nostro vel est ignorantia non ferenda, vel turpe
mendacium. Nam non ideo ad Concilia profi-
discebantur Episcopi Catholici, ut discerent, sed
ut docerent, & definirent, quid Hæreticis obsti-
natis credendum. Ita ad Concilium Tridenti-
num venerunt Episcopi, non ut discerent, an Lu-
theri errores ab Ecclesia jam dudum in aliis Hæ-
reticis damnatissimi tolerari possent, sed ut
omnium Episcoporum consensu Novatorum con-
tumacia vel frangeretur, vel confunderetur, &
Fideles in vera fide confirmarentur. Alii erro-
res hujus Versionis Germanicæ sunt innumeri.

Hist. Eccles. Tom. III.

Ccc